

Мирон Иванов

Полет при особено мнение

– Ще гледате на моите мисли както например гледам аз.

– Как гледаш ти?

– Гледам на тях като на коне. Някои от тях ритат, други хапят, трети носят безропотно.

– Кажете някаква такава...

– Ето – човек ще се разчекне, ако седне на повече от един кон. Но когато този се изхаби, може да се прехвърли върху седлото на друг...

Тези неоригинални съждения бяха собственост на Поручик-славянин, личност всъщност доста самобитна, която летеше вече незапомнено колко десетилетия из звездния мир и винаги при ОМ – особено мнение и с ред вътрешни задръжки и явни възражения. Другите двама, които участваха в този инспекционен полет, бяха точно от типа, който всяка съпруга препоръчва на своя съпруг за приятели – след като преди това са били деца, които всяка майка препоръчва с радост на своите деца за другарчета. Нека съберем буквите Ч плюс Б плюс К плюс У и да наричаме двамата съответно ЗУКЧБ и БУКЗЧ – това бяха опорните точки на програмата, по която те бяха заченати някъде в джунглите на Ангола. Прочие галено те могат да бъдат наричани инженер Зук и инженер Бук.

– Всичко би било повече от красиво и добре – рече по-навреме Бук, – ако някъде имаше диви коне и можехме да си представим какво представлява един кон, та оттам да го умножим.

Поручик имаше друга биография. Той бе незаконно дете на директора на Тръста за проектиране на нови граждани – в смисъл, че както ще бъде това нещо винаги – за Бога божите закони са невалидни – Поручик бе създаден по частен и ненаучен път, затова си оставаше винаги на особено мнение.

Много е нужно да прекъснем тук това описание и да отбележим, че инспекционната ракета се носеше с надзвездна скорост между звездите – или поне така сочеше спидометърът – че скоростта е надзвездна – иначе ракетата си висеше като една малка мъждукаща точица между същите тези звезди, които инспектиреше. Задачата ѝ бе проста – да проверява дали някъде няма да възникне живот и ако забележи, че някъде възниква живот, да доложи, където трябва. Нищо повече.

Както и трябва да се очаква, дори и по този въпрос славният момък Поручик имаше особено мнение.

– Летейки така, аз се чувствавам нещо като Кирил и Методий в Джунглите. Нося някаква писменост, обаче не виждам достатъчно подготвени хора, за да разберат. От което иде важният извод: Няма хора в

джунглите.

– Това не издържа сериозна критика – рече инж. Зук.

– Не бива да се преценяват неговите думи от гледна точка на сериозния разум – посъветва го инж. Бук. – По този пункт отдавна се разбрахме.

– Боя се, че дори и на борда на тази машина аз трябва да играя ролята на Кирил и Методий. Обяснявам ви моята писменост, но вие разговаряте като аборигени – искам да кажа – родени в джунглата на тези машини.

– Това може да е било вярно преди години, господине... сега диапазонът на възприемчивост е практически неограничен. Нека на която и да е звезда да има каквото и да е разумно, насочено движение – ние ще го регистрираме тутакси.

– Казах ли ви вече, че за китайците всички бели и черни са без физиономии?

– Какво следва?

– Следва, че ние ще регистрираме само онова, което ни пасва на уредите... което можем да регистрираме. Не е ли обаче нескромно да отричаме всичко останало и да не го признаваме за живот?

Инженерите Бук и Зук запремяха дъвките си от една челюст на друга и после от една дъвкателна плоскост в друга, както и обратно. Всъщност те имаха в безупречно подредените чекмеджета на своите прекрасни разсъдъци название и описание за страданието на техния спътник Поручик и знаеха, че то е поне безвредно – иначе момъкът е прекрасен другар и на всичко отгоре няма пилот с по-дълъг стаж между звездите от него: макар и при особено мнение, той летеше непрекъснато за разлика от много други, които вече се бяха оттеглили между стъклата и похлупачите, за да подтикват останалите към полети.

– А как разсъждаваш ти...

– Ех, моля те...

– Не, нека той каже как мисли все пак върху уникалността на живота върху земята. Той говореше нещо по този въпрос миналата седмица у Беата... Струва ми се, за зайци?... Да?

Поручик се усмихна и вътре в усмивката си рече:

– Щом една мисъл вече съм я яздил веднаж – редно е да се прехвърля на друга, щото иначе ще й се охлузи гърбът...

– Забелязвали сме да повтаряте някои мисли...

– Докато ми е интересно. Докато свикна с тях... Тази за зайците съм я яздил много пъти...

– Повторете я пак – любопитно е.

– Древните са притежавали една течност – забравена течност, която е правела възможно да докосваш с ръце звездите – да обръщаш вселената на момиче и да я милваш по косите...

– Вие намекувате май за алкохол? Етилов май...

– Може да се каже и така... тогава у Беата бях изпаднал в състояние близко до това – и яхнах коня... казах, че с тия машини ние гоним зайци... някъде из хрусталаците на вселената сигурно се крие живот... неминуемо се крие и прескача от галактика на галактика – като пламък, като бъч... а ние сега установяваме къде го няма и къде е минал... иначе се гонят зайци – такава беше мисълта...

– Тогава вие бяхте по-вдъхновен...

– Не е изключено. Но онова, в което не се съмнявам никога, е, че онези уреди там...

Той посочи регистраторите в челната стъклена камера, които бяха предназначени да открият и поведат ракетата към доловения някъде тласък, разумно движение, живот.

– ...няма да се раздвижат никога.

– Знаем това – колкото се може по-малко отегчено рече инж. Бук. – Искам да кажа – знаем, че летите и не вярвате в посоката, в която летите.

– Да, уместно е тогава да се запита човек, защо наистина летите?

– Защо летя ли? Защото ми е тъжно, мъчно ми е за това нещастно човечество, запиляно из вселената, което търси напразно отклик, ответ на самотата си... търси и е прокълнато никога да не може да го възприеме...

– Така ли е със зайците?

– Повече от сигурен съм, че ако човечеството открие някога живот... живот по свое разбиране, в единия край на вселената тутакси ще грабне Земята и ще отпраши в другия край на вселената. Така си представям аз проклятието на това човечество, осъдено да гони онова, от което бяга, и да достига все онова, от което се крие.

– Такова е мисленето при влошено храносмилане. Случвало ми се е – замислено отбеляза инж. Бук. – Защо не вземете нещо подходящо.

– Момент така... – намеси се инж. Зук, – не виждате ли противоречие между схващането си за Кирил и Методий и за Зайците? Отначало казвахте, че няма живот, а после казвате, че има, но ние ще избягаме от него.

– И още нещо! – прибави в същия тон Поручик. – След като казвам

едното и другото, аз пилотирам ракета и търся третото, тоест онова, което би ме опровергало. Нали е много интересно!

Двамата инженери се спогледаха, кимнаха глави и замълчаха.

– Всъщност... може би имате мъничко право... Ако уредите не могат да регистрират всичко... ако преминаването стане например, докато ние спим или спорим...

– Бъдете спокойни за това! – рече Поручик. – Командуването е подчинено изцяло на този самоориентиращ се уред... това е система. И ние ще чуем... ще се чуе музика... при това подходяща музика – както казаха долу на пистата... но подходяща или не – машината ще полети към точката, където има разумно движение и живот... към точката, която не съществува всъщност, де...

И в този именно миг вътрешността на кораба се изпълни със светлината на Одата на Радостта от Бетховеновата Девета.

Дори инженерите престанаха да дъвчат и устата им останаха отворени.

Големият сребрист лост плуваше вътре в кристала, плуваше, не, трептеше като опашката на куче, надушило следа, и макар ракетата по прежнему да висеше между звездите, също голкова по прежнему летеше и сега вече – летеше към разумния живот, отбелязан някъде.

– Какъв кон ще благоволите да яхнете сега...

– Как може в такъв момент! – прекъсна своя брат инж. Бук. – Ние сега трябва да бъдем шеметно радостни...

– Ние сега трябва да бъдем направо слисани от радост и изненада...

Това бе хубава страна на програмирано създадените хора – те не скачаха от радост, нито се хвърляха шапките, каквито пък не носеха, а просто регистрираха задпределните чувства, декларираха ги и се освобождаваха от тях – като на митница.

– Радостни сме, ах колко много...

– Това е един неописуем възторг, който ме е обзел.

– Всъщност тук по-скоро подхожда трудно описуем възторг.

– Аз бих казал...

– А аз направо ще кажа...

Колкото до простичкия и понятен нам славянин Поручик, той бе вкарал езика си между лявата долна и лявата горна челюст и гримасничеше, както гримасничи например пилот, убеден, че уредите, които сочат приземяване и нула метри от повърхността, може да грешат, щом повърхността не се вижда. Още повече Бетховеновата Ода на Радостта отзвуча някъде назад и изчезна там, откъдето е дошла – тоест в

тишината.

Тя лети дълго вътре във времето и вътре в уредите си тази Инспекционна ракета, преди отново да пресече дирята и да се понесе по нея. После пак загуби намереното или намери загубеното – все уред спрямо уред, система към система – сложно колкото всъщност е сложен дъхът от лапичките на заека, измит от съвсем невидимата роса, после разтворен в капките и изпарен от слънцето, за да попадне в ноздрите на кучето – и просто, както само природата може да бъде проста, съумяла от четири измерения да направи един неизмерим свят, станал такъв от хаоса на измеренията.

Още няколко пъти се чуха простичките и тържествени начални „Си си до ре...“ и прекъсваха сякаш гузно, докато най-последно машината изглежда попадна твърдо на следата и Одата зазвуча силно. И продължи да звучи така през всеки три минути с пауза от минута и половина, два дни по-късно това вече принуди екипажа да търси връзка с Центъра и да пита как все пак може да бъде спрял Лудвиг ван Бетховен, защото и най-великото нещо досажда, когато се повтори много пъти, както става например с хората и човеците в многолюдните градчета. И странно – Центърът мълчеше, изглежда, връзката с Новия живот бе ревнива и затова – нарушила връзката с Центъра – но така или иначе – Инспекционната ракета вървеше подир Одата на Радостта и плуващия сребърен лост, без връзка с онези, които я бяха изпратили.

Като разбраха, че няма къде да се скрият от Радостта и нейната Ода, Бионавтите – нали така трябва да наричаме онези, които не търсят Аргос, а Биос – започнаха да излизат в открития Космос и там си почиваха, протягаха се доколкото могат из ледения мрак и пак се връщаха да слушат Одата на Радостта. Всъщност славният момък Поручик каза на другарите си, че е в състояние или поне би посмял да опита да изключи озвучаването на посоката с някакъв много малък, но все пак риск, за промяна в ориентирането. Все така спокойно, както подобава на разумно програмирани хора, двамата инженери го посъветваха да се въздържа от такива мисли.

Когато вече мислеха, че няма нищо, което мразят повече от Лудвиг ван Бетховен и Одата на Радостта по-специално, те пак бяха накарани за миг да я обикнат, защото при напълно неизменен курс и никаква промяна в бордовите уреди Одата на Радостта секна.

Мигове или часове, години или векове трая ужасът от постигнатата мечта – не можем да кажем, но униетието бе така голямо, че двамата инженери отказваха да разберат и трябваше няколко пъти да им бъде

повторено:

– Тя се вижда... Вижда се!

Срещу тях летеше Голямо обло слънце, пълно е живот и светлини и живи светлини и затова Одата на Радостта бе секнала. Дошла бе истинската радост. След няколко опита за установяване връзка Инспекционната ракета изпрати призивите си, изпрати и Съобщението „Кацане“, уверена, че все някой и все някога в гъсталака на времената ще долови изпратеното.

После бяха включени механизмите за меко кацане.

И Голямата Сива инспекционна ракета стъпи на повърхността на тази – трябва да бъдем напълно уверени в нейното съществуване – Планета. Далеч се мерзелееха планините, които бяха зелени, но можеха да бъдат и алени – това е въпрос на име на цветовете – долу приплискваха вълните – тежки и бавни, замислени – но биха могли да бъдат и бързи и игриви – то е въпрос на Метрономия и чувство за такт. Такава или инаква, тя стоеше вече под Инспекционната ракета и нейното овладяване и абсорбиране предстоеше занапред, а сега предстоеше да се стъпи долу, върху Земята и на тази незнайна Планета.

Люкът се отвори.

Стълбата бавно и свенливо докосна терена, повърхността на Планетата.

Трима Бионавти в скафандри – така че да не може да се разбере кой как се казва – застанаха едновременно на вратата.

Те стояха тук, точно на прага и не слязоха. Но и не отстъпваха назад. Те стояха ни напред, ни назад.

Ние можем да си представим броя на изреченията и всичко, което следва, когато трима мъже в състояние на променена тегловност решат да наложат схващането си, че всеки един от тримата е точно онзи, който трябва пръв да стъпи на тази Планета, към която Животът се стреми, откакто е възникнал. Те се ругаха и стреляха, но нито думите се чуваха под скафандрите, нито куршумите летяха при тази променена тегловност – те се съюзяваха по двама срещу един и по трима срещу трима и по един срещу един и най-голямото приближение до повърхността на Планетата бе онова, което описахме – три глави и три брутални рамена в отворената врата на Инспекционната ракета.

После изведнъж автоматичната стълба се вдигна, люкът се затвори и Инспекционната ракета стартира успешно в Космоса – може би, за да попълни запасите си от гориво, а може би и за да търси онова, от което в момента се отказваше – поради несъвършенството на човешката

природа.

Ние не бива да ги виним много, защото те носеха у себе си всичките наши несъвършенства – всичко онова, с което ние щедро товарим бъдещето, възлагайки му надеждата на Космическа Пералня и Голям Магистериум или накрая – чирак, който ще свърши покорно онова, което ние му възлагаме.

Само Славният момък Поручик си бе намерил работа – чоплеше Уреда за ориентиране и се мъчеше да го накара да засвири отново Одата на Радостта. – И когато успя да получи това нещо – макар и съвсем тихо и несъвършено, – настроението на Бионавтите някак си се повиши, даже инженер Зук рече:

– Той май бе прав... бягаме от онова, което търсехме.

Но инженер Бук все още бе мрачен:

– Случайна мисъл... колко пъти в деня имаме правилни случайни мисли...

Някъде долу чезнеше Откритата и Закрита Планета, а Инспекционната ракета вече се отдалечаваше, но на борда ѝ звучеше тихо Одата на Радостта.

Споразумяха се да не разказват за този инцидент.

КРАЙ

© 1976 Мирон Иванов

Сканиране и OCR: Мандор, 2002

Източник: <http://sfbg.us>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/623>]